

ΠΕΘΑΜΕΝΗ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΔΩ και άρχεται χρόνια πέρασα μερικέσ βδομάδες σ' ένα μικρό βρετανικό χωριό. "Ένα μικρό λιμάνι για δέκα όσ δεκαπέντε σκάφη τού πολυ" ένα μικρό μοναχικό απότομο σάν τή γραμμή τού κεραινου. Λίγο πειό πάνω στο πρώτο ίσωμα τής τραχειάς άκτής βρισκόταν ή εκκλησία στή μέση άκριβώς τού κοιμητηρίου πού ήταν γεμάτο από άγρια χόρτα κι' άπ' όπου έβλεπε κανείς τόν όικεανό. Είχα τότε μία άληθινή όρεξη για έργασία κι' έμεινα σ' αυτό τó χωριό όσ τά τέλη τού Σεπτέμβρη πού κατά σπάνια τύχη, γι' αυτά τά μέρη, ήταν θερμός και ήρεμος. Κρατούσα στο μοναδικό πανδοχείο τού χωριού μία μεγάλη κάμαρα άσπιρομένη με άβέστη με λίγα καθαρά έπιπλα πού τó παρόθυρό τής έβλεπε στόν άνοιχτόν όρίζοντα. "Έγραφα εκείνη τήν έποχή κάποιο μεγάλο ποίημα έχονταν για σύντροφο τó γλυκό και ναυοιμιστικό θόρυβο τής θάλασσας. Μά δέν μπορεί κανείς να γράφει όλοένα κι' ό περιπάτος ήταν για μέ μία εύχारीστη διασκέδαση. Τίς περισσότερες φορές πήγαινα κοντά στην άκρογαλιά όταν όμως ή ήμέρα ήταν λίγο ψυχρή κι' ή θάλασσα είχε μεγάλα κύματα καθόμονα σέ καποιο γέικοο πάγκο στό κοιμητήριο πού ήταν προφυλαγμένο από τόν άνερα τής θάλασσας, με τόν όγκο τής εκκλησίας.

Στό φθινοπωρινό ουρανó πού έτρεχαν τά σύννεφα, τó καρπαγαριό σηκωνόταν λεπτό και σουβλερό! Τά κοράκια πού φύλιαν εκεί πηγαινορχόντουσαν κι' όλοσ τών μεγάλων τους φτεφών γλιστρούσε πάνω στούς χλασιμένους τάφους. Τό δειλινό ιδίως όταν μέσα από τάξεραμένα κλωνιά μιάςηλιάς έβλεπε κανείς τόν ήλιο νάβασηλεύη κοκκινίζοντας τή θάλασσα, αυτό τó άγριο κοιμητήριο γεμίζει τήν ψυχή με μία δυνατή μελαγχολία. "Έν' άπ' αυτά τά δειλινά ενώ πλανιόμον μεσα στούς τάφους πού οι ξύλινοι σταυροί τους έφερχαν, σί περισσότεροι, τήν άτασία ύποσημείωση «πεθαμένοι στη θάλασσα», διαβασα σ' ένα σταυρό φρέσκο άκόμη αυτά τά λόγια πού μ' έτρομαζαν και με συγκίνηση :

*Έδώ αναπαύεται
ή Νόνα Λεμαγκέ
πεθαμένη στη θάλασσα στις 26 Οκτωβρίου
1878, σέ ηλικία 19 ετών*

Πεθαμένη στη θάλασσα! "Ένα κορίτσι! Οι γυναίκες ποτέ δέν μπαίνουν σέ καράβια! πώς συνέβηκε αυτό;...

— Λοιπόν κύριε, άκούστηκε μία σκληρή φωνή πίσω μου, κεντάτε τó τάφο τής φτωχής Νόνας;

Γύρισα τότε και είδα τόν θαλασσινό με τó ξύλινο πόδι, πού μερικά ποτήρια κρασιού πού τού πρόσφερα στη χαμηλή άσλα τού πανδοχείου μου είχαν χαρίσει τή φιλία του.

— Ναι, τού άπήνησα. Μά πιστευα πώς σείς οι ψαράδες δέν δεχόσαστε γυναίκες στό καρβί σας. Νόμιζα πώς αυτό έφερχε δυστυχία.

— Κι' αυτή ειπ' ή άλήθεια, άπάντησε ό γέρος. "Η Νόνα ποτέ τής δέν άνέβηκε σέ καρβί... Ήθελε να μάθετε τήν ιστορία τής; Θά σάς τή διηγηθώ με λίγα λόγια.

— Πρέπει να σάς πώ πρώτα πώς ό πατέρας τής ό Πέτρος Λεμαγκέ ήταν ένας παλιός ναυτικός, όπως έγω. Είχαστε παλιόι σύντροφοι. Μαζί βρεθήκαμε στόν πόλεμο και σάν τραυματίστηκα αυτός με παρηγορούσε. Άφού έκλεισε ή ειρήνη γυρίσαμε σπίτι μας. Έγω με τó ξύλινο μου πόδι μη μπορώνας πιά να έι γαστώ ζούσα σάν τó ζωο. Αστός γύρισε όλόγερος και δούλευε με μία ψαρόβαρκα. Σέ λίγο πέθανε ή γυναίκα του και τόν άφησε μόνο με τή μικρή Νόνα, πού ήταν μόλις δέκα χρονών. Όταν αυτός τσεξίδεσε έμεινα μαζί με τή μικρή ποΐταν ένα κορ τσάκι ευγενικό και καλό! Μαζί πηγαιναμε στά βράχια κοντά στην θάλασσα και μαζεύσαμε κοχύλια, γαρίδες, πολλές φορές κι' άστακούς. "Α! είχαστε ένα χαριτωμένο ζευγάρι!

"Έτσι πέρασαν δυό χρόνια. "Η Νόνα έκανε τήν πρώτη τής κοινωνία, μεγάληνε, ψήλωνε σάν τó δοντρί. Μά να πού μία μαύρη μέρα ήξ' "Αραλία", ή ψαρόβαρκα όπου δούλευε ό Λεμαγκέ, βυθίστηκε και ό άγαπημένος μου φίλος χάθηκε κει κάτω. Όλο-όλο τó πλήρωμα ήταν τέσσερις άνθρωποι, ό πατέρας, δυό ναύτες, άπό τούς όποιους ό ένας ήταν ό Πέτρος, κι' ένας μουτσός. "Η θάλασσα έβγαλε μόνο τούς τρείς, κρατώντας τόν άγαπητένο μου σύντροφο. Άφού ή Νόνα έμεινε όρφανή, έπρεπε να γίνει πατέρας τής. Τό παιδί όμως ύστερα από τó κακό αυτό δέν μπορούσε να παρηγορηθί. Και έζερτε γιατί; "Έξ αιτίας μιάς ιδέας πού έχον όδες ή γυναίκες έδα. Φαντάζονται πώς οι πεθαμένοι, για να παρουσιασθούν ή ψυχές τους στη δεύτερη παρουσία, πρέπει να θαρτουν σέ γή. "Εμείς δέν πιστεύουμε τέτοια πράγματα, μά ή γυνίκες μας

εινε πιο πιστές στο Θεό, τó ζέρετε καλά, κι' ή Νόνα άναβε κεριά σ' όδες τις γειτονικές εκκλησίες για τήν ψυχή τού πατέρα τής.

"Μ' όλο τούτο ό καιρός εινε ένας καλός έμπορος παρηγορίας κι' ή Νόνα άφού πέρασαν μερικά χρόνια μου φαινόταν λίγο παρηγορημένη. "Υστερα αυτό δέν τήν έμπόδιζε να μεγαλώνη και να όμορφινή. Δέν τó λέω επειδή ήμουν ό δεύτερος πατέρας τής, μά ήταν ή πιο δροσερή κι' όμορφη νέα τού χωριού. Ζούσαμε τόσο ευτυχισμένοι δέν είχαστε βέβαια πλούσιοι μά δέν περνούσαμε κι' άσχημα. "Έχω τά λογικά μου, τó παρόσημό μου κι' ύστερα πηγαιναμε πάντα μαζί με τή Νόνα και μαζεύαμε άστακούς στην άκρογαλιά. Σέ λίγο καιρό, τήν άρραβίνασα, με ένα καλό παιδί, έναν τίμο και δουλετή ναύτη...

"Μία μέρα, σάν τήν σημερινή με δυνατό άνερα, πού με κρατούσε ό ρευματισμός μου κλεισμένο μέσα στο σπίτι, πήγε μόνη τής στη θάλασσα. Αυτό δέν συνέβηκε βέβαια για πρώτη φορά ήξερα άλλωστε πώς πήγαινα και τόσο άλλοι μαζί. Μά τó βράδυ εκείνοι πού έψαχνα για άστακούς γυρίζοντας με τά καλάθια τους γεμάτα παρατήρησαν πώς έλειπε ή Νόνα. Δέν ύπληξε άμφιβολία Θεέ μου! "Άρρησε να γυρίση, περικυκλώθηκε από τή θάλασσα πού άρχισε να σηκώνεται και πνίγηκε..." "Α! τί νύχτα ήταν εκείνη πού πέρασα, κύριέ μου! Έκλαιγα, έγω ό γέρος, σάν να ήμουν γυναίκα. Και μου έρχονταν όλοένα ή θύμησή τής φτωχής νέας πού πιστευε πώς για να πάη κανείς στόν ουρανó πρέπει να τόν θάσουν στό κοιμητήριο. "Έτσι σάν ή θάλασσα άρχισε να τραβείται, βρέθηκα στην παραλία και μαζί με τούς άλλους άρχισαμε να ψάχνουμε μήπως βρούμετó πτώμα τής.

"Και τήν έαναβρήκαμε, έξακολουθήσε ό γέρος με συγκινημένη φωνή, πάνω σ' ένα βράχο γεμάτο φύκια όπου έξερνοτα πώς θα πνιγόταν ή γενναία μικρούλα έτοιμάστηκε για να πεθινή έχοντας κατεβαμένα τά φορημάτα τής και σταυρωμένα τά χέρια τής. Στά μαλλιά τής, τά όμορφα μαύρα μαλλιά τή, είαν μπερδευτή ένα σωρό φύκια. "Ήταν βέβαιη φαινεται πώς θα τήν έαναβρήκαμε και όα τήν θύβαμε στη γή. Και μπορώ νι τó πώ έγω, ό έγκουστός για τήν τόλμη μου, πώς πρώτη φο ά είδα άνθρωπο να πνιμένη με θάρρος τó θάνατο."

"Ο γέρος έπαψε. Στήν τελευταία λάμψη τού δειλινού είδα δυό κοντά δάκρυα να τρέχουν στα ζαρωμένα του μίγυλα.

Κατεβήκαμε μαζί στό χωριό χωρίς να πούμε λέξη. "Ήμουν κατασπυγγημένος με τó θάρρος τής άίλης αυτής κόρης.

Μπροστά μου μέσα στό μακρυνό άπειρο, μέσα στη σκοτεινιά τού ουρανού και τής θάλασσας άναβαιν οι φάροι και τ' άστέρια.

"Ω γενναίοι ναυτικοί! "Ω! ευγενικά Βρεττανή!...

Μετφρ. Π. Χ. Μεντζελοπούλου

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ
ΣΕ ΜΙΑ ΓΩΝΙΑ

Σέ μία γωνιά-σ' ένα μικρό σπιτάκι
χίλις έμάζεφα εϋτυχες μικρές
και τής άγάπης έχτισα τó παλατάκι
σά μία φωλιά με δυό καρδιές.

Μά κάποτε χωρίς να ιωϊώσω
μάς ζήλεψε μία μίγυλα κακή
κι' έρτασε αυτό μονάχα όσόσο
τής εϋτυχίας να στερέψη τήν πηγή.

Έκει τó γέλιο μόνοι κατοικοΐσος,
κακια δέν έμπαυε ποτέ καρμιά
ή κόρη π' άγαπούσα μ' άγαπούσος
και ζούσαμε μ' άγάπη και φιλία.

Και τώρα από τó νοϋ περιείη ή
[μορφή τής
σάν δνεριο χαμένο, μακρινό
"Έχω ζωή μου τήν άνάμνησή τής
και πόνο, τó δικό τής τόν παλμό.

Μονίχα ό Θεός έκεί χωροσος
πουν άγάπη έδίδασε στή γή,
χρονός άκτινές ό "Ήλιος όσοο-
[ποςος
κι' ήταν μία εύλογία ή ζωή.

"Έτσι τόν ήλιο κρύβουνε τά νέφη
μά πάλι αυτός λαμπρός προβαίνει,
μά ή εϋτυχία μου δέν πιαστρούφει
και ή άγάπη μου ειπ' πεθαμένη.

Ι. Σ. Φαραντάκης